
Uitvoeringsrichtlijn Lilium

Het bestuur van de Stichting Bloembollenkeuringsdienst (BKD), gelet op richtlijn 98/56/EG, artikel 9 van het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007 en de toelichting behorende bij de Landbouwkwaliteitsregeling 2007, heeft op 29 september 2021 de navolgende Uitvoeringsrichtlijn vastgesteld:

Uitvoeringsrichtlijn Lilium

De in deze uitvoeringsrichtlijn aangebrachte aanpassingen gelden met ingang van teeltseizoen 2022.

A. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

Artikel 1

Onder Lilium wordt hier verstaan de bollen en andere voor vermeerdering of bloemproductie bestemde plantendelen van de tot het gewas Lilium behorende rassen.

Artikel 2

1. Partijen Lilium dienen te worden geteeld uit partijen Lilium die zijn goedgekeurd naar aanleiding van een veldkeuring in de klasse I of in de klasse ST, dan wel waarvoor op een andere wijze door de BKD daartoe toestemming is verleend.
2. Onverminderd het in het eerste lid bepaalde mogen schubbollen slechts voor vermeerdering worden gebruikt indien ze zijn goedgekeurd in de klasse S, SE, EE of E.

Artikel 3

Alle opgeplante partijen lelies worden verplicht getoetst op virussen door toetsing van bladmonsters middels de ELISA-methode.

Artikel 4

1. Voor het opplanten van de getoetste partijen geldt:
 - a. *bij max. 3% LMoV wordt de partij maximaal klasse I geklasseerd;*
 - b. *bij meer dan 3% maar maximaal 5% LMoV wordt de partij maximaal klasse ST geklasseerd;*
 - c. *bij meer dan 5% LMoV is de partij niet geschikt om op te planten.*
2. Voor het opplanten van partijen geldt de volgende uitgangspersentages op basis van de verplichte bladtoets:
 - a. *bij max. 1,5% PIAMV wordt de partij maximaal klasse I geklasseerd;*
 - b. *bij meer dan 1,5% maar maximaal 3% PIAMV wordt de partij maximaal klasse ST geklasseerd;*
 - c. *bij meer dan 3% PIAMV is de partij niet geschikt om op te planten.*
 - d. *bij maximaal 1% TVX wordt de partij maximaal klasse I geklasseerd;*
 - e. *bij meer dan 1% maar maximaal 2% TVX wordt de partij maximaal klasse ST geklasseerd;*
 - f. *bij meer dan 2% TVX is de partij niet geschikt om op te planten.*

Artikel 5

1. Partijen Lilium kunnen slechts worden verhandeld of bedrijfsmatig worden vervoerd indien deze:
 - a. naar aanleiding van de laatste keuring zijn goedgekeurd;
 - b. worden aangeboden in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5;
 - c. ten bewijze van het onder b. bepaalde worden vergezeld van een deugdelijk ingevulde aanvoer/leveringsnota.
2. Onverminderd het eerste lid mogen slechts partijen Lilium als plantgoed worden verhandeld of bedrijfsmatig vervoerd indien zij in droge toestand voldoen aan de vereisten voor klasse I of ST.
3. Onverminderd het eerste lid mogen partijen Lilium slechts worden verhandeld in de klasse ‘Eindgebruik Europa’, indien dit door de leverancier expliciet is vermeld op de leveringsnota.

Artikel 6

Partijen Lilium kunnen slechts worden aangeboden in:

- ♦ Klasse I, indien het voldoet aan de vereisten voor klasse I.
- ♦ Klasse ST, indien het voldoet aan de vereisten voor klasse I of ST.
- ♦ Klasse ‘Eindgebruik Europa’, indien zij voldoen aan de vereisten voor de klasse ‘Eindgebruik Europa’.

Artikel 7

Bij de keuringen, bedoeld in de artikelen 2, 4 en 5, hanteert de BKD de voorschriften die onder punt B. zijn opgenomen.

B. KEURINGSVOORSCHRIFTEN

1. Veldkeuring: keuring van het te velde of onder glas staande gewas

Vereisten	Klasse I	Klasse Standaard	Klasse Eindgebruik Europa
1. VIRUSZIEKTEN			
a. Komkommermozaïekvirus (CMV)	max. 0,5%	max. 1%	-
b. Leliemozaïekvirus (LMoV)			-
b1. visueel	max. 0,5%	max. 1%	-
b2. laboratoriumtoets	max. 5%	max. 10%	-
c. Lelievirus X (LVX)	max. 0,5%	max. 1%	-
d. Tabaksratelvirus (TRV)	max. 1%	max. 2%	-
e. Arabismozaïekvirus (ArMV)	0%	0%	-
f. Latent aardbeikringvlekkenvirus (SLRSV)	0%	0%	-
g. Plantago asiatica mozaïekvirus (PIAMV)	max. 0,5%	max. 0,5%	-
h. Tulpenvirus X (TVX)	max. 1%	max. 1%	-
Totaal der onder a t/m h bedoelde afwijkingen, m.u.v. b2:	max. 1,5%	max. 4%	-
2. DIERLIJKE AANTASTINGEN			
i. Bladaal (<i>Aphelenchoides fragariae</i> , <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i>)	max. 0,01%, bij meer dan 0% PG ¹ + SB ² w.w.b. onder controle BKD. Bij meer dan 0,01% LB ³ w.w.b. onder controle BKD.	max. 0,01%, bij meer dan 0% PG ¹ w.w.b. onder controle BKD. Bij meer dan 0,01% LB ³ w.w.b. onder controle BKD.	max. 0,01%, bij meer dan 0% PG ¹ w.w.b. onder controle BKD. Bij meer dan 0,01% LB ³ w.w.b. onder controle BKD.
3. DIVERSEN			
j. Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%	0%	0%
k. Razonzuiverheid ⁴ : ♦ dwalingen	max. 0,5%	max. 1%	-
l. Niet te beoordelen	max. 20%	-	-

¹ PG = plantgoed

² SB = schubbollen

³ LB = leverbaar

⁴ Minimaal 50% bloei vereist. Bij minder dan 50% bloei komt op het certificaat de aantekening 'niet beoordeeld op raszuiverheid'.

2. Normen bij aflevering/eigen gebruik

2.1. Plantgoed

Vereisten	Klasse S	Klasse SE	Klasse EE
♦ <i>Monsterkeuring</i>	<i>uit luisvrije kas</i>		
♦ <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I</i>
1. VIRUSZIEKTEN			
a. Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁵	0%	0%	max. 0,5%
b. Lelievirus X (LVX) ^{5 6}	0%	0%	max. 0,5%
c. Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁵	max. 0%	max. 0,5%	max. 2,5%
d. Plantago asiatica mosaic virus (PIAMV) ⁵	0%	0%	max. 0%
e. Tulpenvirus X (TVX) ^{5 7}	0%	0%	max. 0%

2.2. Schubbollen/schubben

Vereisten		Klasse E
♦ <i>Monsterkeuring</i>		
♦ <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>		<i>Klasse I</i>
1. VIRUSZIEKTEN		
a. Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁵		max. 1%
b. Lelievirus X (LVX) ^{5 6}		max. 1%
c. Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁶		max. 5%
d. Plantago asiatica mosaic virus (PIAMV) ⁵		max. 0,4%
e. Tulpenvirus X (TVX) ^{5 7}		max. 0,4%

⁵ Norm bij laboratoriumonderzoek.

⁶ Norm geldt voor Star Gazer en luisvrije kas.

⁷ Toetsing op TVX geldt voor door de BKD aangewezen cultivars.

Vereisten	Klasse S, SE, EE, E Schubbollen
2. SCHIMMELZIEKTEN	
f. Bol- en schubrot/randziek (<i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Cylindrocarpon destructans</i> , <i>Nectria radicicola</i>)	max. 1%
g. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	0%, bij meer dan 0% ontsmetten volgens geldend voorschrift en onder toezicht
h. Zwartbenigheid (<i>Sclerotium wakkeri</i>)	max. 1%
i. Beschimmelde bollen (<i>Penicillium spp.</i>)	max. 1%
j. Botrytisrot (<i>Botrytis cinerea</i>)	max. 1%
k. Collectotrichumrot (<i>Collectotrichum lilii</i>)	max. 1%
l. Wortelrot (<i>Pythium spp.</i>)	max. 1%
m. Zacht bolrot (<i>Rhizopus spp.</i>)	max. 1%
Totaal der onder f t/m m bedoelde afwijkingen	max. 1,5%
3. BACTERIEZIEKTEN	
n. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	0%, bij meer dan 0% w.w.b.
4. DIERLIJKE AANTASTINGEN	
o. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus spp.</i>)	max. 1%
p. Tripsen (<i>Lio trips vaneeckei</i>)	0%
q. Wortelrot (Wortellesie aal, <i>Pratylenchus penetrans</i> , <i>Rotylenchus robustus</i>)	max. 1%
5. DIVERSEN	
r. Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%
s. Raszuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%
t. Beschadiging (zwaar)	max. 1%
Totaal der onder n t/m t bedoelde afwijkingen	max. 2%
u. Beworteling	goed
v. Doorwas/uitgetrokken spruit	max. 1%

2.1.b. Overig plantgoed

Vereisten		Klasse S	Klasse SE	Klasse EE
♦	<i>Monsterkeuring</i>	<i>uit luisvrije kas</i>		
♦	<i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I</i>
1.	VIRUSZIEKTEN			
a.	Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁵	0%	0%	max. 0,5%
b.	Lelievirus X (LVX) ^{5 6}	0%	0%	max. 0,5%
c.	Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁵	max. 1%	max. 1%	max. 5%
d.	Plantago asiatica mosaic virus (PIAMV) ⁵	0%	0%	max. 0,4%
e.	Tulpenvirus X (TVX) ^{5 7}	0%	0%	max. 0,4%
Vereisten		Klasse E	Klasse I	Klasse Standaard
♦	<i>Monsterkeuring</i>			
♦	<i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I</i>	<i>Klasse I of Standaard</i>
1.	VIRUSZIEKTEN			
a.	Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁵	max. 1%	max. 0,5%	-
b.	Lelievirus X (LVX) ^{5 6}	max. 1%	-	-
c.	Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁵	max. 10%	-	-
d.	Plantago asiatica mosaic virus (PIAMV) ⁵	max. 0,4%	-	-
e.	Tulpenvirus (TVX) ^{5 7}	max. 0,4%	-	-

⁵ Norm bij laboratoriumonderzoek.

⁶ Norm geldt voor Star Gazer en luisvrije kas.

⁷ Toetsing op TVX geldt voor door de BKD aangewezen cultivars.

Vereisten	Klasse S, SE, EE	Klasse Standaard, E en I
2. SCHIMMELZIEKTEN		
f. Bol- en schubrot/randziek (<i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Cylindrocarpon destructans</i> , <i>Nectria radicola</i>)	max. 1%	-
g. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	0%, bij meer dan 0% ontsmetten volgens geldend voorschrift en onder toezicht BKD	-
h. Zwartbenigheid (<i>Sclerotium wakkeri</i>)	max. 1%	-
i. Beschimmelde bollen (<i>Penicillium spp.</i>)	max. 1%	-
j. Botrytisrot (<i>Botrytis cinerea</i>)	max. 1%	-
k. Collectotrichumrot (<i>Collectotrichum lillii</i>)	max. 1%	-
l. Wortelrot (<i>Pythium spp.</i>)	max. 1%	-
m. Zacht Bolrot (<i>Rhizopus spp.</i>)	max. 1%	-
Totaal der onder f t/m m bedoelde afwijkingen:	max. 1,5%	-
3. BACTERIEZIEKTEN		
n. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	0%, bij meer dan 0% behandeling volgens voorschrift BKD	0%, bij meer dan 0% behandeling volgens voorschrift BKD
4. DIERLIJKE AANTASTINGEN		
o. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus spp.</i>)	max. 1%	-
p. Tripsen (<i>Lio trips vaneecke</i>)	0%	0%, eventueel na behandeling
q. Wortelrot (Wortellesie aal, <i>Pratylenchus penetrans</i> , <i>Rotylenchus robustus</i>)	max. 1%	-
5. DIVERSEN		
r. Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%	0%
s. Raszuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%	-
t. Beschadiging (zwaar)	max. 1%	-

Totaal der onder n t/m t bedoelde afwijkingen:	max. 2%	-
u. Beworteling	Goed	-
v. Doorwas/uitgetrokken spruit	-	-

2.2. Leverbaar

In geval van aflevering in de klasse S, SE, EE, E geldt de normstelling voor schubbollen (zie 2.1.a.).

Vereisten <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	Klasse I <i>Klasse I</i>	Klasse Standaard <i>Klasse I, Standaard of Eindgebruik Europa</i>
1. VIRUSZIEKTEN		
a. Leliemozaïekvirus (LMoV)	max. 0,5%	max. 1%
2. SCHIMMELZIEKTEN		
b. Bol- en schubrot/randziek (<i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Cylindrocarpon destructans</i> , <i>Nectria radicicola</i>)	max. 1%	max. 2%
c. Kroonrot (<i>Sclerotium rolfsii</i>)	0%	0%
d. Kwade grond (<i>Thizoctonia tuliparum</i>)	0%, bij meer dan 0% ont- smetten volgens geldend voorschrift en onder toezicht BKD	0%
e. Zwartbenigheid (<i>Sclerotium wakkeri</i>)	max. 1%	max. 1%
f. Beschimmelde bollen (<i>Penicillium spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
g. Botrytisrot (<i>Botrytis cinerea</i>)	max. 1%	max. 2%
h. Collectotrichumrot (<i>Collectotrichum lilii</i>)	max. 1%	max. 2%
i. Wortelrot (<i>Pythium spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
j. Zacht bolrot (<i>Rhizopus spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
Totaal der onder b t/m j bedoelde afwijkingen:	max. 1,5%	max. 3%
3. BACTERIEZIEKTEN		
k. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	max. 1%	max. 2%
4. DIERLIJKE AANTASTINGEN		
l. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
m. Tripsen (<i>Liotrips vaneeckei</i>)	0%	0%
n. Wortelrot (Wortellesie aal,	max. 1%	max. 2%

Pratylenchus penetrans,
Rotylenchus robustus)

5.	DIVERSEN		
o.	Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%	0%
p.	Raszuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%	max. 1%
q.	Beschadiging (zwaar)	max. 1%	max. 2%
r.	Beworteling	Goed	Normaal
s.	Doorwas/uitgetrokken spruit	max. 1%	max. 1%